

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

GRČKI JEZIK

za

KLASIČNE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	28
--	----

II. Zadatci:

	12
--	----

Ukupni broj bodova:

	40
--	----

Članovi školskog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

30. siječnja 2020.

I. PRIJEVOD

Ksenofont, Anabaza, 1.2.8 – 1.2.9.

Ksenofont opisuje grad Kelenu te nabraja helenske vojskovođe i postrojbe čiju je smotru ondje izvršio Kir.

Ἔστι δὲ καὶ μεγάλου βασιλέως βασιλεία¹ ἐν Κελαιναῖς² ἐρυμνὰ ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσίου³ ποταμοῦ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει. Ρεῖ δὲ καὶ οὗτος διὰ τῆς πόλεως καὶ ἐμβάλλει⁴ εἰς τὸν Μαίανδρον⁵ τοῦ δὲ Μαρσίου τὸ εὖρος ἐστὶν εἴκοσι καὶ πέντε ποδῶν. Ἐνταῦθα λέγεται⁶ Ἀπόλλων ἐκδεῖραι⁷ Μαρσύαν νικήσας ἐρίζοντά οἱ⁸ περὶ σοφίας,⁹ καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι¹⁰ ἐν τῷ ἄντρῳ ὅθεν αἱ πηγαί· διὰ δὲ τοῦτο ὁ ποταμὸς καλεῖται Μαρσύας. Ἐνταῦθα¹¹ Ξέρξης, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἡττηθεὶς¹² τῇ μάχῃ ἀπεχώρει, λέγεται οἰκοδομῆσαι ταῦτά τε τὰ βασίλεια καὶ τὴν Κελαινῶν ἀκρόπολιν. Ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος ἡμέρας τριάκοντα· καὶ ἦκε¹³ Κλέαρχος¹⁴ ὁ Λακεδαιμόνιος φυγὰς ἔχων ὀπλίτας χιλίους καὶ πελταστὰς Θραῦκας¹⁵ ὀκτακοσίους καὶ τοξότας Κρητάς¹⁶ διακοσίους. Ἄμα δὲ καὶ Σῶσις¹⁷ παρῆν¹⁸ ὁ Συρακόσιος¹⁹ ἔχων ὀπλίτας τριακοσίους, ὁ καὶ Σοφαίνετος²⁰ Ἀρκάδας²¹ ἔχων ὀπλίτας χιλίους. Καὶ ἐνταῦθα Κῦρος ἐξέτασιν καὶ ἀριθμὸν²² τῶν Ἑλλήνων ἐποίησεν ἐν τῷ παραδείσῳ,²³ καὶ ἐγένοντο²⁴ οἱ σύμπαντες ὀπλίται μὲν μύριοι χίλιοι,²⁵ πελτασταὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους.

KOMENTAR:

¹ *vidi*: βασιλείον, -ου, τό; *prevodi singularom*;

² Κελαιναί, -ῶν, αἱ, Kelenai, glavni grad Frigije;

³ Μαρσύας -ου, ὁ, Marsija, ime rijeke i satira;

⁴ ἐμβάλλω ulijevati se;

⁵ Μαίανδρος, -ου, ὁ, Meandar;

⁶ *poredaj*: λέγεται Ἀπόλλων νικήσας ἐκδεῖραι Μαρσύαν ἐρίζοντά;

⁷ ἐκδέρω oderati;

⁸ οἱ = *dativ singulara osobne zamjenice za 3. l. singulara, ide uz glagol ἐρίζω (τινί)*;

⁹ περὶ σοφίας u vještini glazbe;

¹⁰ *vidi*: κρεμάννυμι;

¹¹ *poredaj*: Ἐνταῦθα λέγεται Ξέρξης οἰκοδομῆσαι ταῦτα ...;

¹² ἡττάομαι biti savladan, *particip aorista*;

¹³ ἦκω došao sam, tu sam;

¹⁴ Κλέαρχος, -ου, ὁ, Klearh;

¹⁵ Θραῦξ, -κός, ὁ, Tračanin;

¹⁶ Κρής, Κρητός, ὁ, Krećanin;

¹⁷ Σῶσις, -εως, ὁ, Sosis;

¹⁸ πάρειμι biti nazočan;

¹⁹ Συρακόσιος, -ου, ὁ, Sirakužanin;

²⁰ Σοφαίνετος, -ου, ὁ, Sofenet;

²¹ Ἀρκάς, -άδος, ὁ, Arkadanin;

²² ἀριθμός, -οῦ, ὁ, brojenje, prebrojavanje;

²³ παράδεισος, -ου, ὁ, park s divljim zvijerima;

²⁴ γίγνομαι biti;

²⁵ μύριοι χίλιοι 11 000

	maks. 28
--	-----------------

[illegible]

II. ZADATCI

1. Promijeni broj sintagmama (zadrži isti padež).

a) τοῦ μεγάλου βασιλέως

b) τὰ βασίλεια ἑρυννά

maks. 2

2. Pokaznoj zamjenici οὗτος napiši dativ singulara i nominativ plurala muškoga roda.

maks. 2

3. Imenuj konstrukciju iz rečenice: Λέγεται Απόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν.

maks. 1

4. Napiši lice, broj, način, vrijeme i stanje glagolskog oblika ἔμεινε.

maks. 1

5. Napiši grčku riječ za glavni broj 100.

maks. 1

6. Koji je od u tekstu spomenutih vojskovođa imao najmanje teško naoružanih vojnika?

maks. 1

7. Napiši grčku riječ iz teksta i hrvatsku izvedenicu po kojoj se danas naziva zavojito korito rijeke i ukras izlomljenih linija koji se ponavlja u neprekinutom nizu.

maks. 2

8. Kojem je carstvu na čelu bio μέγας βασιλεύς?

maks. 1

9. Protiv koga je, kako doznajemo u
- Anabazi*
- , zaratio Kir Mlađi?

maks. 1
maks. 12

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD

Ἔστι δὲ καὶ μεγάλου βασιλέως βασιλεία	Postoji pak i palača velikoga kralja	1
ἐν Κελαιναῖς ἐρυμνὰ	utvrđena u Keleni	1
ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσίου ποταμοῦ	na izvorima rijeke Marsije	1
ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει.	pod akropolom / ispod akropole.	1
Ῥεῖ δὲ καὶ οὗτος διὰ τῆς πόλεως	I ona teče kroz grad	1
καὶ ἐμβάλλει εἰς τὸν Μαίανδρον·	i ulijeva se u Meandar:	1
τοῦ δὲ Μαρσίου τὸ εὐρὸς ἐστίν	širina Marsije je	1
εἴκοσι καὶ πέντε ποδῶν.	dvadeset i pet stopa.	1
Ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν νικήσας	Priča se da je ovdje Apolon pobijedivši oderao Marsiju,	1
ἐρίζοντά οἱ περὶ σοφίας,	koji se natjecao s njim u vještini glazbe,	1
καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄνθρωπῳ	i kožu objesio na spilju/ u spilji	1
ὅθεν αἱ πηγαί·	odakle/gdje (su) izvori:	1
διὰ δὲ τοῦτο ὁ ποταμὸς καλεῖται Μαρσύας.	zato se rijeka zove Marsija.	1
Ἐνταῦθα Ξέρξης ... λέγεται οἰκοδομῆσαι ταῦτά τε τὰ βασιλεία	Govori se da je ovdje Kserkso izgradio tu palaču	1
καὶ τὴν Κελαινῶν ἀκρόπολιν.	i akropolu Kelene	1
ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπεχώρει,	kada je uzmicao/odlazio iz Grčke,	1
ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ	svladan u bitki.	1
Ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος ἡμέρας τριάκοντα	Ovdje je Kir ostao trideset dana	1
καὶ ἦκε Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος φυγὰς	i/te je došao prebjeg/bjeganac/bježeći Klearh Lakedemonjanin	1
ἔχων ὀπλίτας χιλίους	imajući tisuću hoplita / teško naoružanih vojnika	1
καὶ πελταστὰς Θωράκας ὀκτακοσίους	i osam stotina Tračana peltasta	1
καὶ τοξότας Κρητὰς διακοσίους.	i dvije stotine strijelaca Krećana.	1
Ἄμα δὲ καὶ Σῶσις παρῆν ὁ Συρακόσιος ἔχων ὀπλίτας τριακοσίους,	I k tomu je još bio nazočan Sirakužanin Sosis imajući tri stotine hoplita,	1
καὶ Σοφαίνετος Ἀρκάδας ἔχων ὀπλίτας χιλίους.	i Sofenet imajući tisuću hoplita Arkađana.	1
Καὶ ἐνταῦθα Κῦρος ἐξέτασιν καὶ ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων ἐποίησεν	I ovdje je Kir izvršio pregledavanje/smotru i brojenje Helena	1
ἐν τῷ παραδείσῳ,	u parku s divljim zvijerima,	1
καὶ ἐγένοντο οἱ σύμπαντες ὀπλίται μὲν μύριοι χίλιοι,	i bilo je sve skupa jedanaest tisuća hoplita,	1
πελτασταὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους.	i oko dvije tisuće peltasta.	1

Prijevod: 28

II. ZADATCI:

1. a) τῶν μεγάλων βασιλέων b) τὸ βασίλειον ἐρυμνόν	2
2. τούτῳ; οὗτοι	2
3. nominativ s infinitivom	1
4. 3. lice singulara indikativa aorista aktiva	1
5. ἐκατόν	1
6. Sosis	1
7. Μαίανδρος, meandar	2
8. Perziji / Perzijskom Carstvu / Ahemenidskom Carstvu	1
9. Protiv Artakserksa	1

Zadatci: 12

Ukupno: 40